

31969L0493

L 326/36

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

29.12.1969.

PADOMES DIREKTĪVA
(1969. gada 15. decembris)
par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz kristāla stiklu
(69/493/EEK)

EIROPAS KOPIENU PADOME,

2. pants

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumu,
un jo īpaši tā 100. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu (¹),

ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu,

tā kā dažās dalībvalstīs ir atšķirīgi noteikumi attiecībā uz īpaša apraksta izmantošanu kristāla stikla izstrādājumiem un no tā izrietošo pienākumu attiecībā uz šādu izstrādājumu sastāvu; tā kā minētās atšķirības traucē šādu izstrādājumu tirdzniecību un var izraisīt konkurences izkropļojumus Kopienā;

3. pants

tā kā minētos šķēršļus kopējā tirgus izveidei un pareizai darbībai var likvidēt, visās dalībvalstīs pieņemot vienas un tās pašas prasības;

Dalībvalstis veic visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai novērstu I pielikuma b) ailē norādīto aprakstu komerciālu izmantošanu izstrādājumiem, kuriem nav atbilstošu īpašību, kādas norādītas I pielikuma d) līdz g) ailē.

tā kā attiecībā uz aprakstiem, kas paredzēti dažādām kristāla stikla kategorijām, un šo kategoriju īpašībām Kopienas pieņemamo noteikumu mērķis ir aizsargāt gan pircēju pret krāpšanu, gan arī ražotāju, kurš pilda minētos noteikumus;

4. pants

tā kā Kopienas noteikumu sistēmas īstenošanas nolūkā jāizveido standarta metodes to kristāla stikla izstrādājumu ķīmisko un fizisko īpašību noteikšanai, uz kuriem ir šajā direktīvā paredzētie apraksti,

IR PIENĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Šo direktīvu piemēro tiem izstrādājumiem, uz kuriem attiecas kopējā muitas tarifa pozīcija Nr. 70.13.

1. Ja izstrādājumam, uz kuru attiecas šī direktīva, ir viens no I pielikuma b) ailē uzskaitītajiem aprakstiem, tam drīkst būt arī attiecīgais identifikācijas simbols, kas norādīts un aprakstīts minētā pielikuma h) un i) ailē.

2. Ja preču zīme, firma vai jebkāda cita zīme kā galveno daļu, kā īpašības vārdu vai kā sakni satur aprakstu, kas norādīts I pielikuma b) un c) daļā, vai aprakstu, ar ko to iespējams sajaukt, dalībvalstis veic visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tieši pirms attiecīgās preču zīmes, firmas zīmes vai citas zīmes ļoti pamanāmiem burtiem ir:

(¹) OV C 108, 19.10.1968., 35. lpp.

- a) izstrādājuma apraksts, ja attiecīgam izstrādājumam piemīt īpašības, kas precizētas I pielikuma d) līdz g) ailē;
- b) norādītas precīzas izstrādājuma īpašības, ja izstrādājumam nepiemīt īpašības, kas precizētas I pielikuma d) līdz g) ailē.

5. pants

Apraksts un identifikācijas simboli, kas norādīti I pielikumā, var būt uz vienas un tās pašas etiķetes.

6. pants

Direktīvas II pielikumā izklāstītās metodes un tikai tās metodes izmanto, lai pārbaudītu, vai izstrādājumiem, uz kuriem ir apraksti un identifikācijas simboli, piemīt tiem atbilstošās īpašības, kuras norādītas I pielikuma d) līdz g) ailē.

7. pants

Uz izstrādājumiem, ko paredzēts eksportēt no Kopienas, neattiecas šīs direktīvas noteikumi.

8. pants

Dalībvalstīs stājas spēkā pasākumi, kas vajadzīgi, lai īstenotu šo direktīvu astoņpadsmit mēnešos pēc tās paziņošanas, un tās tūlīt par to informē Komisiju. Tiklīdz šī direktīva ir izziņota, dalībvalstis arī nodrošina Komisijas savlaicīgu informēšanu par jebkādiem turpmākiem galveno normatīvo vai administratīvo aktu projektiem, ko tās ierosina pieņemt šīs direktīvas darbības jomā, lai tā varētu iesniegt savus novērojumus.

9. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 1969. gada 15. decembrī

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs
H. J. DE KOSTER

I PIELIKUMS

Kristāla stikla kategoriju saraksts

Nr.	Kategorijas apraksts		Īpašības				Marķējums	
	Paskaidrojumi		Metālu oksīdi (%)	Blīvums	Atstarošanas indekss	Virsmas cietība	Simbola forma	Piezīmes
-a-	-b-	-c-	-d-	-e-	-f-	-g-	-h-	-i-
1	CRISTAL SUPERIEUR	30 %	Aprakstu drīkst izmantot brīvi neatkarīgi no izcelsmes valsts vai galamērķa valsts	PbO ≥ 30 %	≥ 3,00	x		Apaļa etiķete. Krāsa: zelta Ø ≥ 1 cm
	CRISTALLO SUPERIORE	30 %						
HOCHBLEIKRISTALL	30 %							
VOLLOODKRISTAL	30 %							
2	CRISTAL AU PLOMP	24 %	Cipars procentos attiecas uz svina oksīda saturu	PbO ≥ 24 %	≥ 2,90	x		
	CRISTALLO AL PIOMB	24 %						
	BLEIKRISTALL	24 %						
	LOODKRISTAL	24 %						
3	CRISTALLIN		Drīkst izmantot tikai aprakstu tās valsts valodā vai valodās, kurā preces laiž tirgū	ZnO BaO PbO K ₂ O atsevišķi vai kopā ≥ 10 %	≥ 2,45	nD ≥ 1,520		Kvadrātveida etiķete. Krāsa: sudraba Mala: ≥ 1 cm
	VETRO SONORO SUPERIORE							
4	KRISTALLGLAS		Izņēmums: Vācijas tirgū presētu stiklu, kas satur 18 % PbO un kura blīvums ir vismaz 2,70, drīkst pārdot ar aprakstu "PRESSBLEI-KRISTALL" vai "BLEIKRISTALL GEPRESST" (ar lielajiem burtiem)	BaO PbO K ₂ O atsevišķi vai kopā ≥ 10 %	≥ 2,40	Vickers – 550 ± 20		Etiķete vienādmalu trijstūra veidā. Krāsa: sudraba Mala: ≥ 1 cm
	SONOORGLAS ⁽²⁾							
	VERRE SONORE							
	VETRO SONORO							
	KRISTALLGLAS							
	SONOORGLAS							

(x) nD ≥ 1,545 kā kritērijs papildu nesagraujošai izstrādājumu noteikšanai (importa brīdī).

⁽¹⁾ Beļģijā.

⁽²⁾ Nīderlandē.

II PIELIKUMS

METODES KRISTĀLA STIKLA KATEGORIJU ĶĪMISKO UN FIZISKO ĪPAŠĪBU NOTEIKŠANAI

1. ĶĪMISKĀ ANALĪZE

1.1. BaO un PbO.

1.1.1. Kombinācijas BaO + PbO noteikšana.

Nosver ar precizitāti līdz 0,0001 gramam aptuveni 0,5 gramus stikla pulvera un ievieto platīna traukā. Samitrina ar ūdeni un pievieno 10 mililitrus 15 % sērskābes šķīduma un 10 mililitrus fluorūdeņražskābes. Karsē smilšu vannā līdz izdalās balti dūmi. Ļauj atdzist un atkārtoti pievieno 10 mililitrus fluorūdeņražskābes. Karsē līdz atkal parādās balti dūmi. Ļauj atdzist un noskalo trauka malas ar ūdeni. Karsē līdz atkal parādās balti dūmi. Ļauj atdzist, uzmanīgi pievieno 10 mililitrus ūdens, tad pārlej 400 mililitru vārglāzē. Trauku vairākas reizes izskalo ar 10 % sērskābes šķīduma un atšķaida līdz 100 mililitriem ar to pašu šķīdumu. Vāra 2 līdz 3 minūtes. Nostādina līdz nākamajai dienai.

Izlaiž caur filtrtūģeli ar porainību 4, vispirms nomazgā ar 10 % sērskābes šķīdumu, tad divas vai trīs reizes ar etilspirtu. Žāvē vienu stundu krāsnī pie 150°C. Nosver BaSO₄ + PbSO₄.

1.1.2. BaO noteikšana.

Nosver ar precizitāti līdz 0,0001 gramam aptuveni 0,5 gramus stikla pulvera un ievieto platīna traukā. Samitrina ar ūdeni un pievieno 10 mililitrus fluorūdeņražskābes un 5 mililitrus perhlorskābes. Karsē smilšu vannā līdz izdalās balti dūmi.

Ļauj atdzist un pievieno vēl 10 mililitrus fluorūdeņražskābes. Karsē līdz atkal parādās balti dūmi. Ļauj atdzist un noskalo trauka malas ar destilētu ūdeni. Vēlreiz karsē un tvaicē, kamēr gandrīz sauss. Sāk atkal ar 50 mililitriem 10 % fluorūdeņražskābes šķīduma un viegli karsē, lai palīdzētu izšķīdināt. Pārlej 400 mililitru vārglāzē un atšķaida līdz 200 mililitriem ar ūdeni. Uzkaršē līdz vārīšanās temperatūrai un cauri karstajam šķīdumam izlaiž sērūdeņraža plūsmu. Kad vārglāzes dibenā izkrīt svina sulfīda nogulsnes, pārtrauc laist sērūdeņradi. Izlaiž caur smalku filtrpapīru un nomazgā ar aukstu ūdeni, kas piesātināts ar sērūdeņradi.

Uzvāra filtrātus un tad, ja nepieciešams, tvaicējot samazina to daudzumu līdz 300 mililitriem. Vārošajam maisījumam pievieno 10 mililitrus 10 % sērskābes šķīduma. Noņem no sildītāja un nostādina vismaz četras stundas.

Izlaiž caur smalku filtrpapīru, nomazgā ar aukstu ūdeni. Karsē nogulsnes līdz 1050°C un nosver BaSO₄.

1.2. ZnO noteikšana.

Ietvaicē no BaSO₄ atdalīšanas iegūtos filtrātus, lai samazinātu to tilpumu līdz 200 mililitriem. Neitralizē ar amonjaku metilsarkanā klātbūtnē un pievieno 20 mililitrus N/10 sērskābes. Koriģē pH līdz 2 (pH metrs), pievienojot attiecīgi N/10 sērskābi vai N/10 kaustisko sodu, un aukstumā izgulsnē cinka sulfīdu, izlaižot sērūdeņraža plūsmu. Nogulsnēm ļauj četras stundas nostāties, tad savāc uz smalka filtrpapīra. Nomazgā ar aukstu ūdeni, kas piesātināts ar sērūdeņradi. Nogulsnes uz filtra izšķīdina, lejojot caur to 25 mililitrus karstu 10 % sālsskābes šķīdumu. Mazgā filtru ar verdošu ūdeni, līdz iegūst apmēram 150 mililitru tilpumu. Neitralizē ar amonjaku lakmusa papīra klātbūtnē, tad pievieno 1 līdz 2 gramus cietā urotropīna, lai buferētu šķīdumu līdz apmēram pH 5. Pievieno dažus pilienus 0,5 % svaigi sagatavota ksilenoloranža ūdens šķīduma un titrē ar N/10 kompleksona III šķīdumu, līdz sārtā krāsa mainās uz citrondzeltenu.

1.3. K₂O noteikšana.

Izgulsnējot un nosverot kālija tetrafenilborātu.

Procedūra: uz 2 gramiem stikla pēc sadrupināšanas un izsijāšanas iedarbojas ar
2 mililitriem koncentrēta HNO₃
15 mililitriem HCO₄
25 mililitriem HF

platīna traukā ūdens vannā, pēc tam smilšu vannā. Pēc tam, kad izdalījušies biezi perhlorskābes dūmi (turpināt līdz kļūst sauss), izšķīdina ar 20 mililitriem karsta ūdens un 2 līdz 3 mililitriem koncentrēta HCl.

Pārlej 200 mililitru mērkolbā un koriģē tilpumu ar destilētu ūdeni.

Reaģenti: 6 % kālija tetrafenilborāta šķīdums: izšķīdina 1,5 gramus reaģenta 250 mililitros destilēta ūdens. Atdala palikušo vieglo saduļķojumu, pievienojot 1 gramu alumīnija oksīda hidrāta. Krata piecas minūtes un izfiltrē, pārfiltrējot pirmos iegūtos 20 mililitrus.

Mazgājamais šķīdums nogulsnēm: sagatavo mazliet kālija sāls, izgulsnējot apmēram 0,1 gramu KCl šķīduma 50 mililitros N/10 HCl, kam maisot pielej tetrafenilborāta šķīdumu, līdz izgulsnēšanās beidzas. Izfiltrē caur keramiskā stikla filtru. Nomazgā ar destilētu ūdeni. Izžāvē eksikatorā pie istabas temperatūras. Tad ieber 20 līdz 30 miligramus minētā sāļa 250 mililitros destilēta ūdens. Laiku pa laikam apmaisa. Pēc trīsdesmit minūtēm pievieno 0,5 līdz 1 gramu alumīnija oksīda hidrāta. Dažas minūtes maisa. Izfiltrē.

Darbības metode: Ņem skābes reaģēšanas alikvoto daļu, kas atbilst apmēram 10 miligramiem K_2O . Atšķaida līdz apmēram 100 mililitriem. Viegli maisot, lēni pievieno reaģenta šķīdumu, apmēram 10 mililitrus uz aptuveni 5 miligramiem K_2O . Ļauj nostāties ne vairāk kā piecpadsmit minūtes, tad izfiltrē caur nosvērtu keramisku tīģeli ar porainību 3 vai 4. Nomazgā ar mazgājamo šķīdumu. Žāvē trīsdesmit minūtes 120°C. Pārreķina koeficients $K_2O - 0,13143$.

1.4. Pieļaujamās pielaiides.

$\pm 0,1$ pēc absolūtā lieluma katrai noteikšanai. Ja analizē atklājas mazāks lielums nekā noteiktie ierobežojumi (30,24 vai 10 %) pieļaujamo pielaižu robežās, jāņem vērā vidējais lielums no vismaz trim analizēm. Ja vidējais lielums ir vienāds attiecīgi ar 29,95, 23,95 vai 9,95 vai attiecīgi lielāks par to, stikls ir jāpieņem kategorijā, kas atbilst attiecīgi 30,24 un 10 %.

2. FIZISKĀ NOTEIKŠANA

2.1. Blīvums.

Metode ar hidrostatisko svēršanu ar precizitāti $\pm 0,01$. Vismaz 20 gramu paraugu nosver gaisā un nosver, iegremdētu destilētā ūdenī 20°C temperatūrā.

2.2. Atstarošanas indekss.

Šo indeksu nosaka ar refraktometru ar precizitāti $\pm 0,001$.

2.3. Mikrocietība.

Vickers cietība ir mērāma saskaņā ar standartu ASTM E 92-65 (labojums 1965. gadā), bet izmantojot 50 gramu daudzumu un veicot noteikšanu vidēji 15 reizes.